

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
 ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ / ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
 สำนักงานเขต ธนบุรี.....

ฝ่าย/ โรงเรียน โรงเรียนวัดใหญ่ศรีสุพรรณ.....

- ประเด็นความเสี่ยงด้าน 1. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ของวัสดุการศึกษาหรือ
 คอมพิวเตอร์ที่จำเพาะเจาะจงเกินไป เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่คู่ค้ารายใดรายหนึ่ง
 2. การพิจารณาเลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง.....
 3. การตรวจรับพัสดุและควบคุมงาน.....
 4. การบริหารสัญญาและการเบิกจ่ายเงิน.....

ชื่อกระบวนการ

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงทุจริต
1	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง	ลือคสเปกหรือกำหนดคุณลักษณะเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางราย (เช่น ร้านค้าชุดนักเรียน/สื่อการสอน)
2	การพิจารณาเลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง	พยายาม "แบ่งซื้อแบ่งจ้าง" เพื่อลดวงเงินให้ต่ำกว่า 500,000 บาท เพื่อหลีกเลี่ยงวิธี e-bidding แล้วใช้วิธีเฉพาะเจาะจง
3	การตรวจรับพัสดุและควบคุมงาน	คณะกรรมการตรวจรับยอมรับพัสดุหรือวัตถุดิบอาหารกลางวัน/นมโรงเรียน ที่ปริมาณหรือคุณภาพไม่ตรงตามสัญญา
4	การบริหารสัญญาและการเบิกจ่ายเงิน	เจ้าหน้าที่ดึงเรื่องหรือประวิงเวลาในการทำเอกสารเบิกจ่ายเงินให้แก่คู่สัญญา เพื่อบีบบังคับเรียกรับเงินสินบน (ค่าดำเนินการพิเศษ)

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

3.1 โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตตั้งแต่ ๕ ครั้งขึ้นไปต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

3.2 ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์การตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน / เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต คือการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัยคือโอกาสเกิด(Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต					
Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

จากตารางดังกล่าวข้างต้น สามารถประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ได้ดังนี้

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
1	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง	3	4	12	สูง
2	การพิจารณาเลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง	การพิจารณาเลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง	4	3	12	สูง
3	การตรวจรับพัสดุและควบคุมงาน	การตรวจรับพัสดุและควบคุมงาน	3	5	15	สูงมาก
4	การบริหารสัญญาและการเบิกจ่ายเงิน	เจ้าหน้าที่ตั้งเรื่องหรือประวิงเวลาในการทำเอกสารเบิกจ่ายเงินให้แก่คู่สัญญา เพื่อบีบบังคับเรียกร้องเงินสินบน (ค่าดำเนินการพิเศษ)	3	3	9	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง	สูง	กำหนดให้มีกระบวนการสืบราคา และมีกรรมกรร่วมตรวจสอบคุณลักษณะที่หลากหลาย	๑. ตั้งคณะกรรมการร่าง TOR จากครูหลายกลุ่มสาระฯ ๒. สืบราคาและคุณลักษณะจากผู้ประกอบการอย่างน้อย ๓ ราย ๓. นำร่าง TOR ประกาศรับฟังความคิดเห็นบนเว็บไซต์	ไตรมาส ๑ - ๔	คณะกรรมการจัดทำร่าง TOR / ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
๒	การพิจารณาเลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง	การพิจารณาเลือกวิธีจัดซื้อจัดจ้าง	สูง	ควบคุมและตรวจสอบแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีเพื่อเฝ้าระวังการแตกงบประมาณ	๑. ฝ่ายงบประมาณตรวจสอบทะเบียนคุมเงินงวดและแผนจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด ๒. จัดกลุ่มพัสดุประเภทเดียวกันเพื่อทำสัญญาจัดซื้อรวมในคราวเดียว ๓. รายงานสรุปยอดจัดซื้อจัดจ้างวิธีเฉพาะเจาะจงเสนอ ผอ. ทุกเดือน	ไตรมาส ๑ - ๔	เจ้าหน้าที่พัสดุ / หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ
๓	การตรวจรับพัสดุและควบคุมงาน	การตรวจรับพัสดุและควบคุมงาน	สูงมาก	เพิ่มกระบวนการตรวจสอบจากภาคประชาชนเพื่อสร้างความโปร่งใสในจุดตรวจรับ	๑. แต่งตั้งตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนสลับกันมาร่วมสังเกตการณ์ตรวจรับพัสดุอาหารทุกเช้า ๒. ถ่ายภาพ/วิดีโอหลักฐานการชั่งน้ำหนักและตรวจภาพลักษณะนมโรงเรียน ๓. ส่งรายงานผลผ่านกลุ่มไลน์เครือข่ายผู้ปกครอง	ไตรมาส ๑ - ๔	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ / ตัวแทนผู้ปกครอง

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารสัญญาและการเบิกจ่ายเงิน	เจ้าหน้าที่ตั้งเรื่องหรือประวิงเวลาในการทำเอกสารเบิกจ่ายเงินให้แก่คู่สัญญา เพื่อปิดบังคืบเรียกรับเงินสินบน (ค่าดำเนินการพิเศษ)	ปานกลาง	จัดทำระบบจัดจ้างสถานะและกำหนดกรอบเวลาการเบิกจ่ายให้ชัดเจน	๑. จัดทำสมุดทะเบียนรับ-ส่งเอกสารใบแจ้งหนี้/ใบส่งของ ๒. กำหนดเปิดจ่ายเงินภายใน ๕ วันทำการนับจากตรวจรับเสร็จสิ้นหากเอกสารครบถ้วน ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางร้องเรียนตรงถึง ผอ. หากเกิดการล่าช้า	ไตรมาส ๑ - ๔	เจ้าหน้าที่การเงิน/ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ